

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

A szerb királyi család legyilkolása.

Véres esemény híre érkezett Urnapján reggel Belgrádból. Az Urnapjára virradó éjszaka ugyanis a szerb katonaság meggyilkolta a királyi palotában Sándor királyt, a feleségét, Draga királynőt és a királynő fivereit Lyunyevicza Nikola és Nikodém hadnagyokat; akik közül az utóbbit trónörökösévé

hatással ami magyarországi szerbjeinkre is. Mikor Karagyorgyevics Péter herceg az Obrenovics-család véretől még párolgó királyi trónra ül, akkor Szerbiába a határozott oroszbarát politika költözik be, mely hosszú századok óta ellentétben állott és áll ma is Magyarország és Ausztria érdekeivel. Ma már min-

Draga szerb királyné †.

Sándor szerb király †.

akart tenni a király. Ennek a rettenetes eseménynek a hatása alatt áll most nemcsak Európa, hanem ugyyszólván az egész művelt világ. Ez, a két legutóbbi századnak legmegrázóbb tragédiája, az érzelmi szempontoktól is eltekintve, politikailag első sorban minket, magyarokat érdekel. Szerbia szomszédos állam s ki tudja, hogy az ottani események nem lesznek-e

denki előtt tisztában tűnik fel az a körülmény, hogy ez a Karagyorgyevics-dinasztia érdekében elkövetett államesemény nem következhetett volna be Oroszország tudta nélkül. Talán ilyen véres, lelkeket megborzongató kimenetelre senki sem számított, de ezt a kimenetelt elősegítette az a gyűlölet, mely a szerb népben akkor keletkezett, mikor szerencsétlen, most

A „TURUL“ permetező ajelenkor legtökéletesebb peronospora permetezője

Árak:
1-5 darab vételénél egy darab ára frt 14.-
6-10 darab vételénél egy darab ára frt 13.50
11-25 darab vételénél egy darab ára frt 13.-
csomagolással együtt.
Hosszabbító eső magastörzsű fák permetezésére frt 1.-
Francia szóró (kivánatra külön) 75 krajczár.

MAUTHNER ÖDÖN

Peronospora-permetező „DIADAL“

csiszolt, erős vörösréz puttonnyal: frt 10.50.
Hosszabbító eső, magastörzsű gyümölcsfák permetezésére. Ára frt 1.-
Szőlészeti, borászati és gazdasági egyesületeknek, valamint községeknek nagyobb mennyiségű permetező vétele esetén igen előnyös fizetési feltételeket engedélyezek.

cs. és kir. udvari **Budapesten.**

már agyonlőtt, az utczára, ebek martalékaul dobott ifju királyuk behalóztatni engedte magát egy asszony által, aki azután a szerb nép alkotmányos szabadságának elnyomására vezette az élvezetek mámorába döntött Obrenovics Sándor uralkodói akaratát.

Nagy nép-mulatság volt ez a belgrádi, méltó a keleti fajok forrongó, lázas vérmérsékletéhez, de a melylyel szemben a mi diplomáciaiánk — élén gróf Goluchowski külügyminiszterrel — akit mindig meglepnek a legujabb események — áll tehetetlenül, nem tudva, hogy beavatkozzunk-e a dologba, vagy sem, nem tudva, hogy a feje tetejére álljon-e, vagy bukfenezet vessen.

Innét a távolból a megölt, ifju szerb királynak a lövésektől is összezuzott fehér arcát látva, bizonyára a részvétnek érzete dobban meg szívünkben. De hát lehetett-e más vég? Obrenovics Milánt korai sírjába szállította Natália, Obrenovics Sándort megölte Drága Masin. De hát lehetett-e más vég, egy nyilvános családi viszály után, mely annak idején megbotránkozttatta Európát, válásra készítette Milánt Natáliától, idegen nevelők karjai közé dobva egyetlen gyermeküket, aki mikor a királyi jogar kezébe került, azzal csak a kéjek poharainak megtöltésére adott jelt, hogy azokat fenékig kiürithesse. De hát lehetett-e más végzete annak a gyermeknek, aki atyjának is a legrutabb hálát ansággal fizetett. Azért, amiért jogainak örökésévé, királylyá tette — száműzte ezt az apát országából. Ebben a belgrádi esetben a végzetnek is munkája volt, mely a hálátlan-ság gyalázat-foltjait a hálátlan vérevel szokta annak szívéből kiöblíteni.

Látjuk előttünk folyini az eseményeket. Mint esábitotta el az udvarhölgy az ifju gyermekkirályt, akinek az édes anyja a messze távolból hullatott fiának frigykoszorujára keserves könnyeket. Láttuk, mint lett a belgrádi királyi palotából a botrányok háza és láttuk, hogy az a testileg szép, de lelkiileg a nagyravágyás vaskarjai közé jutott asszony, hogy sértette meg azokat a szerb hölgyeket, akik sokkal magasabban állottak fölötté akkor, mikor még nem volt királyné. Láttuk, hogy mint tette a saját királynak ellenségévé a saját nemzete hadseregét, amelynek katonái, míg éheztek, addig ő a száz ezreket küldte saját jövőjének biztosítására, akkorra, mikorra már nem lesz fején a királynői diadém. Mert erre is számított.

Most már nincs rajta. Az ura fejét is, az ő szépséges arczatát is, a fejedelmi konak udvarán a vérrel összetapadt sár borította. Megrendüléssel lelkünkben tekintünk e rémes tragédiára, de mintha úgy éreznők, hogy itt más vég nem lehetett. Az új szerb király elfoglalja vérrel borított trónusát, de hogy ha a történelem megismétlődik, ahogy megismétlődni szokott — akkor az ő és családjának végzete sem lehet más, mint az Obrenovicsoké volt, akik közül egyiknek itt, másiknak ott — adjon örök, esendes nyugalmat a minden nemzetek Istene!

A véres éjszaka.

A királyi pár éjjeli fél egy óráig a konak kertjében vacsorázott. Társaságukban voltak a királyné

testvérei, továbbá Petrovics Lázár szárnysegéd és Naumovics szolgálattelvő tiszt. Félegy órakor a katonai zenekar eltávozott a konakból, a királyi pár pedig aludni tért. Egy órával később az összeesküdt tisztek megjelentek a konak előtt. A merényletet a 6-ik gyalogezred tisztjei hajtották végre, kiket Misics Péter alezredes vezetett. A tisztek mindenben a radikálisok befolyása alatt állottak s valószínű, hogy Avakumovics intézte az egész palotaforradalmat. A katonatisztek mintegy harminczan voltak s legelső ténykedésük az volt, hogy a 6-ik és 7-ik ezred két erős osztályával körülfélték a konakot. Ezután a miniszterelnöki palotán keresztül — melyet a királyi palotával folyosó köt össze — behatoltak a konakba. Az őrség egy része ellenállott, ezeket revolverrel lelőtték. A lépcsőházban a király hadsége, Naumovics Mihály várta az összeesküvőket, ki előre értesítve volt és a tiszteket a király lakosztályához vezette. A lövések zajára Sándor király az ajtókat bezáratta és Petrovics Lázár tábornokkal, ki nála volt, revolverrel fölfegyverkeztek. Naumovics dőngetni kezdte az ajtót és Sándor kérdésére, hogy mit akarnak, kijelentette, hogy a hadsereg a király lemondását követeli; felszólította, hogy ajtót nyitván, írja alá a lemondó nyilatkozatot. Sándor király tagadólag felelt, mire a tisztek kardjukkal, majd pedig egy előkerített fejszével próbálták az ajtót feltörni. A hatalmas ajtó azonban nem engedett. Ekkor Naumovics dinamitpatront tett alája. Az explozió szétvetette az ajtót, de egyuttal darabokra tépte Naumovicsot. — Ekkor szabad lett az út a király lakosztályáig. A király feleségével együtt egy ablakfülkében állott, előtte Petrovics Lázár tábornok.

A tisztek közül Misics Péter, Masin ezredes, Dimitrievics, Jakovics és Glisics századosok és Lazarovics Luka nyugalmazott ezredes, Risztics Mihály tüzérkapitány nyomultak előtérbe. A tisztek felszólították a királyt, mondjon le s rászegezett forgópisztolyval akarták a lemondásra kényszeríteni. Petrovics Lázár erre Risztics Mihályt lelőtte. A király hasztalan kiáltozott ki az ablakon segítségért, szavait nem hallotta, nem akarta meghallani senki. Sándor király ekkor átölelte Drága királynét s így várta a történendőket. A tisztek erre valóságos sortűzet adtak. Sándor királyt közvetlen közelből lőtték halántékon, a királynét számos lövés érte. A király és királyné úgy összeölelkezve egyszerre estek el, mind a kettő rögtön kilehelte lelkét. A vér látásától megvadult tisztek ezután kinyitották az ablakot és a király holttestét ledobták a parkba. Sándor király két óra tizenöt perczkor halt meg, mialatt a palotában folyt a verengzés és nagy néptömeg gyűlt a palota elé. Az összeesküvők kisebb csapatokban megjelentek a miniszterek és a királyné testvérei, Lunyevica Miklós és Nikodém lakásán. Utóbbiak menekülni akartak, de lelőtték. Markovics Czinezár tábornok miniszterelnököt a hálósobájában ölték meg. Todorovics belügyminiszter öngyilkosságot akart elkövetni, de csak súlyosan megsebezte magát. Pavlovics hadügyminisztert az összeesküvők felszólították, hogy adja meg magát és jöjjön a kaszárnnyába; a miniszter ellenállott, mire lelőtték.

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak u baigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

A gyilkosság hatása Szerbiában.

Az utca népe és a katonaság akkor tudta meg, hogy mi történt, mikor *Misics* alezredes a miniszterelnöki palota erkélyéről kihirdette a palotaforradalom eredményét állítólag e szavakkal:

— A gyalázatos asszony meghalt.

A nép örömmujongásban tört ki és a katonatisztek letépték esakójukról a Sándor király nevének betűjével díszített kokárdát. A tereken azonnal felhangzott a katonazene s a nép örömmujongva járta be a várost.

Az anyakirályné gyásza.

Natalia királyné, Sándor király anyja, aki állandóan Franciaországban tartózkodik, néhány nap óta Versaillesban van, ahol villát akar vásárolni. Csak délután egy órakor tudta meg a szomorú hírt. Előbb telefonon arról értesítették, hogy Szerbiában nagyon komoly dolgok történtek és fél óra múlva táviratban közölték vele az egész valóságot. A királyné sirva fakadt és sokáig nem tudott szóhoz jutni; azután így kiáltott föl:

— Szegény fiam! Szegény tévutra vezetett Sasám!

Az áldozatok temetése.

A gyilkosságot követő éjjel, a legegyszerűbb szertartással temették el az áldozatokat. A holttesteket disztelen fakoporsóba tették. Egy pap beszontelte őket, azután négy katona vállára vette a király és négy katona a királyné koporsóját és halottas kocsira tette. Draga királynét kivitték a temetőbe, ott sirt ástak neki a többi sir között és elföldelték. Sándor király koporsóját először a Topesiderpark melletti Rakovicza kolostorba akarták vinni, de messzinek találták a helyet és mivel gyorsan akartak a királyi párnak még az emlékével is végezni, a belgrádi Szent Márk-templom kriptájába vitték le, ahol a testvére, Milán elsőszülött fia, Szergiusz herceg és Milán fejedelem leánya, Anka is nyugsznak.

A szerb királyválasztás.

Az ország kormányzását *Avakovics* miniszterelnöksége alatt egy ideiglenes kormány vette át, melyben a hadügyminiszter *Masin* alezredes lett, aki a gyilkosságban tényleg részt vett s a meggyilkolt királyné sógora volt. Az új kormány hétfőre nemzetgyűlést hívott össze s a nemzetgyűlés *Karagyorgyer* és *Péter* herceget, **I. Péter** néven királyválasztotta. Az új király, aki eddig száműzetésben Svájcban lakott esütörtökre várták Szerbiába.

A külföldi hatalmak.

A külföldi hatalmak s így Ausztria Magyarország is a szerbiai eseményeket tisztán a szerbek ügyének tekintik s nem avatkoznak a dologba, miután belháborúra nincsen kilátás.

Nagy események.

Az elmúlt hét az igazi nagy események hete volt. Belgrádban a királyt meggyilkolták feleségével és minden hozzátartozóival egyetemben. Azután új királyt választottak Karagyorgyevics Péter személyében, aki magyarországi gazda is, amennyiben Bihar vármegyében birtokai vannak. S míg a világ a belgrádi rémes királyirtás fölött tépelődik, addig nálunk is, itthon, nagy dolgok történnek. Széll Kálmán lemondott a miniszterelnökségről s a király Tisza István grófot bizza meg az új miniszterium alakításával. Tisza István gróf Tisza Kálmán fia s így valószínűleg az elhunyt édes apja szellemében fog kormányozni.

A nagy események közül bennünket elsősorban természetesen a kormányváltás érdekel s a gazdákat, különösen az, hogy marad-e Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek vagy nem marad. Darányi, akinél még egy miniszter-társa sem tett többet a magyar földműves nép, a földmunkásosztály érdekeinek előmozdításáért. Aki programjába vette a székelység megsegítését, aki meghallotta a felsőmagyarországi orosz-magyarok segélykiáltását, aki megteremtette a munkás-cseléd-pénztárt és még számos alkotásával gátat vetett a nemzetközi, hazafiatlan szocializmus terjedésének. Nagyon érdekli tehát a magyar gazdákat, hogy Darányi Ignác bent marad-e az új miniszteriumban. Adja az isten, hogy úgy legyen, mert az ő jóakarától még nagyon sokat várhat a nemzetnek földmiveléssel foglalkozó rétege.

Mi ehelyütt politikával nem foglalkozunk, de lehetetlen mélységes megilletődés nélkül elbucsuznunk Széll Kálmán miniszterelnökségétől. Ő volt az, aki Magyarországon megcsinálta a tiszta választásokat, véget vetett a közigazgatási önkénynek, az elhagyott gyermekek számára menhelyeket épített, istápolója mindannak, ami szép, jó és nemes, úgy hogy távozását még az ellenzék is mélyen fájlatja. Egy kormány bukása nemcsak politikai kérdés. Az is, de társadalmi kérdés is. Az ország gazdasági, ipari és keres-

Rézgálicz, sublimált kénpor, Dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor, és raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések valamint szőlőkarók beszerzése végett forduljunk **Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez,**
== Budapest, V., Alkotmány-utca 31. ==

hol a szövetkezet czégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányu permetező is beszerezhető.

kedelmi érdekei is függenek attól, hogy kik vannak az ország kormányzatának élén. Utóvégre a távozó egyéneket sajnálhatjuk, de a nemzet érdekében a fődolog az, hogy a becsületesebb kormányzati rendszer fönmaradjon, a földmives-társadalom érdekei megvédessenek s a már közelebb megejtendő új választásoknál ne tiporják össze zsandárlovak patkóival a polgárok szabad meggyőződési jogát,

Ne tiporják össze és ne tiporják le vetéseinket, melyek most zsendülnek, hanem minden akarat odairányuljon, hogy amit az Isten adott a magyarnak, azt minél jobban értékesítse is. Buzáját, gyümölcsét állati terményeit. Az anyagi boldogulás előmozdítása legyen az egyik cél, mert ezen épül fel a nemzetek szabadságának anyaszentegyháza is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A hét nagy eseménye, hogy *Szell* Kálmán lemondott a miniszterelnökségről és a király *Tisza* István grófot bizta meg az új kormány megalakításával s ezzel a miniszterelnökséggel. Ez a nagy változás foglalkoztatta a héten különben a képviselőházat is, melynek keddi ülésén *Lukács* László pénzügyminiszter adott választ *Urmánczay* Nándornak a székely vasutakat illető interpellációjára.

Szerdán szóvá tették még egyszer a székely vasutak ügyét. A szélsőbaloldaltól *Vertán* Endre kezdte meg a vitát, aki vázolta a székelyek mai gazdasági helyzetét s minden magyar ember kötelességévé tette, hogy Atilla utódait a boldoguláshoz segítsék.

A jobboldalról *Bedő* Albert volt államtitkár, mint egyik székely képviselő, a maga és székely képviselőtársai nevében kijelentette, hogy meg vannak győződve arról, hogy a kormány a legnagyobb melegséggel karolta fel a székely akeziót, melyhez hozzáteszi, hogy az akezió csakis a kormány jóindulatával oldható meg. A pénzügyminiszter tegnapi választ tudomásul veszi, ami nem azt jelenti, hogy a beruházási javaslat tárgyalásakor kifogást ne tegyenek annak a székely vasutakra vonatkozó tételére. Végül megjegyezte, hogy ő sem tartja kielégítőnek azt az összeget, amely a beruházási javaslatban a székely vasutak kiépítésére föl van véve.

Lukács László pénzügyminiszter az elhangzott beszédekre kijelentette, hogy egyetért *Bedő* állásfoglalásával, melyhez megjegyzi, hogy a javaslat bizottsági tárgyalása alatt mindenki előadhatja kívánalmait.

Polónyi Géza a miniszter felszólalásából ház-

szabály-vitát provokált, amihez többen szólottak hozzá. Vita indult meg afölött azután, hogy a pénzügyminiszternek melyik válasza fölött fognak majd szavazni: a tegnapi vagy a mai válasza fölött. *Polónyi* indítványát fogadta el végre is *Apponyi* Albert gróf elnök, hogy a miniszter tegnapi válasza fölött történik a szavazás. A Ház többsége aztán tudomásul vette a pénzügyminiszter választát.

A képviselőház ezután következő ülését a belgrádi megrendítő esemény hatása kötötte le. A megjelent képviselők teljesen megfélemedtek az ex-lex-ről, a katonai javaslatokról, csupán a belgrádi dolgot tárgyalták s különösen a függetlenségi párton támasztott különböző véleményeket és nézeteket arról, hogy Magyarország mily álláspontot foglaljon el Szerbiával szemben.

A napirend szerint *Kecskeméthy* Ferencz felett *Lukács* László pénzügyminiszternek a sószállítás tárgyában hozzá intézett interpellációjára adott válaszára.

Lukács László pénzügyminiszter röviden reflektált *Kecskeméthy* beszédére s husz képviselő által kért névszerinti szavazás után a t. Ház többsége tudomásul vette a pénzügyminiszter választát.

Az ülés végén *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter válaszolt *Szalay* László interpellációjára az ipar-területi békéltető bizottság alapszabályai tárgyában s a miniszter kijelentette, hogy a törvény keretén belül az interpelláló óhajai szerint járt el.

A választ úgy *Szalay* László, mint a Ház tudomásul vette.

A szombati ülésen adta elő *Sebess* Dénes indítványát a székely tagosítás tárgyában. *Sebess* a legnagyobb szeretettel a székely ügy iránt, vitatta a székelység mai gazdasági helyzetét. Kormányunk is felvette programjába a székely-mentést, de a mai politikai viszonyok ennek végrehajtásában teljesen megakasztották. *Sebess* azonban ezt a helyzetet nem akarta figyelembe venni s azt kérte a Háztól, hogy indítványát sürgősen tűzze napirendre tárgyalás végett.

Plósz Sándor igazságügyminiszter mindenben elismerte *Seress* igazait, de az indítvány tárgyalását most fölöslegesnek tartja, mert a kormány, mihielyt alkalma és ideje lesz rá, törvényjavaslattal rendezi a székelykérdést.

Az obstrukció hatása a pénteki ülésen következett be. A kormány bejelentette, hogy beadta lemondását s ezt a király el is fogadta.

A képviselők sűrű egymásutánban érkeztek a t. Házba s csoportokba verődve a folyosókon, komoran és csüggedten tárgyalták a nap nagy horderejű eseményét: a *Szell*-kormány lemondását.

Tizenegy órára járt már az idő, mikor *Daniel* Gábor alelnök elfoglalta a helyét s a villamos csengőkkel jelezte, hogy az ülés kezdődik. A csengő hangjára rajokban hullámoztak be az ülésterembe a

Ösmeri ön a legujabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

képviselők s mindenki sietett helyét elfoglalni. Az elnök az ülést megnyitván, előterjesztette az elnöki bejelentéseket, ami alatt lépett a terembe Széll Kálmán miniszterelnök.

Egyszerre hatalmasan, hosszan felzugott a tömör, sűrű jobboldal percekig tartó éljenzése, mikor a miniszterelnök a terembe lépett. A kormányelnök egyenesen bársonyszékéhez tartott, s míg a lelkes ováció tartott, egykedvűen nézett maga elé.

Az ellenzék tagjai a taps és éljen között felugráltak helyeikről s szenvedélyesen kiáltották át a többséghez:

— Holnap ezek lesznek a legnagyobb Tiszaisták!

— A jog, törvény és igazságot parentálja most a többség!

Daniel Gábor alelnök az éljenzés lecsillapultával tovább olvasta a bejelentéseket, miközben fölharsant Ugron Gábor érezes hangja:

— Halljuk az elnököt e nagy pillanatban.

A csönd helyreállt s Daniel alelnök csöndben tehotte meg ezután elnöki bejelentéseit.

A miniszterelnök oly csöndben állt fel, hogy még a légy dongását is meglehetett volna hallani.

Előadta, hogy ma már nincs meg a biztosíték a politika módszerére, azért *vasárnap beadta a lemondását* ő császári és apostoli Felségének, aki azt *elfogadta*. A lemondás részleteit elhallgatja, azt nem fejtegeti, hanem arra kéri a Házat, hogy addig ne tartson ülést, míg az új kormány meg nem alakul.

Ujra hosszú percekig tartó éljen és taps tört ki a kormányelnök felé a sűrű jobboldalról.

Az ellenzéken pedig megisméltődött újra a szenvedélyes kifakadások zaja a jobboldal felé:

— Majd meglátjuk az új módszert.

— Ott leszünk mi is és széttiporjuk!

— Ti vagytok az oka — kiáltja Lukács, Gyula a jobboldalnak szélső szárnya felé — hogy Széll bukik.

Gajári Géza, mintha találva érezte volna magát, átkiált az ellenzékhez:

— Talán mi buktattuk meg?

— Eltaláltad! — kiáltja Polónyi.

Midőn az ováció és a zaj elcsillapult, Kossuth Ferencz állott fel szólásra. Alkotmányos szempontból — kezdi meg beszédét — nem vonja meg a koronától azt a jogot, hogy azt nevezze ki a kormányra, akit akar. De akit megbiz, az bírja a többség bizalmát s tartsa tiszteletben a törvényt. Ha pedig oly férfi következik most, aki nem tartja tiszteletben a törvényeket, aki az ex-lex alatt a Házat feloszlatja, ujonczot ad és a házszabályokat szigorítja (függetlenségi párt és a néppárt felugrik s öklével fenyegetőze tiltakozik ily jövődő kormány ellen), aki ily eszközöket fog használni s aki ily merényletet intéz az alkotmányosság ellen — beszél tovább

Kossuth — az ellen az ellenzék az alkotmányosság keretén belül minden eszközzel, minden erejével küzdeni fog.

Zajos helyeslés és taps tört ki erre ugy a függetlenségi pártokon, mint a néppárton.

E hatás alatt állott fel gróf Zichy János, aki a legnagyobb sajnálkozás hangján vette tudomásul Széll Kálmán távozását.

Szederkényi Nándor ugyanazt jelentette be az Ugron-csoport részéről, aki egyszersmind azt követelte, hogy az elnapolás határidejét szabja meg az elnökség.

Ivánka Oszkár halálos csöndben kezdte el, hogy szükségét érzi a felszólalásnak. A mai nap — ugymond — szomorú nap Magyarországra nézve, mert évtizedek óta ez az egyetlen kormány volt az, amely törvényesen és alkotmányosan uralkodott. Az egész országgyűlés feladata, hogy ennek a kormánynak a programját: a jogot, törvényt, igazságot, a szabadságot, a tiszta szabadelvűséget — letűnni ne engedje.

Általános helyeslés tört ki erre a Házban s mikor a zaj lecsillapult, Ivánka ezzel fejezte be szavait: *Éljen Széll Kálmán!*

Most már nemcsak a jobboldal, hanem a baloldal is zajosan éljenzett s a jobboldalnak nemcsak a nagy része, hanem az ellenzék is érezte, hogy Ivánka a jövő kormánnyal szemben a parlament tulnyomó részének az álláspontját fejezte ki.

Ugron Gábor hatalmas, dörgő hangja szólalt meg ezután. A legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott Széll Kálmánról.

Széll Kálmán miniszterelnököt Ugron szavai még egy nyilatkozatra készítették, noha — ugymond — nem akart többet beszélni. De a király iránti hűség kötelesség az, ami kijelenteti vele, hogy királyunk a legalkotmányosabb uralkodó, legalkotmányosabb az eddigi Habsburg uralkodók között. Megemlékezett négy éves kormányzásáról azért, amiben az uralkodó sohasem erőszakolt rá semmit, ezt *becsületszavára* állítja s csak arra kéri a Házat, hogy a nemzet és királya között mindig egyetértés uralkodjék.

Kossuth Ferencz szolt még röviden, kijelentvén, hogy a nemzeti óhajok megvalósítása és a királyhűség közt nincs ellentét.

Végül Rátkay László állott fel szólásra, kinek felszólalása után az elnök az ülés jegyzőkönyvét hitelesítette s enuncziálta a ház, hogy az új kormány megalakulásáig a képviselőház el lesz napolva s a legközelebbi ülés egybehívásáról az elnökség gondoskodik.

A kivonuló képviselők pedig percekig kiáltották:

— Éljen Széll Kálmán!

— Éljen a magyar hadsereg!

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait, és végre

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszálo-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: aczélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Királyunk elleni merénylet.

Mult pénteken Reich Jakab volt könyvelő Bécsben felemelt bottal közeledett a király fogatához. Azonban lefogták és elmebetegnek találták, a rendőrségi látélet alapján az alsó-ausztriai országos elme-gyógyintézetben helyezték el.

Ő Felsége a király többször elküldte az udvar egyik tisztviselőjét az örültekházába, hogy ott tudakozódjék annak az embernek az állapotáról, aki bottal hadonázott a fogata előtt. A tisztviselő a király nevében fölkérte az intézet igazgatóját, hogy kiméletesen és gyöngéden bánjanak Reich Jakabbal, mert hiszen nyilvánvaló, hogy háborodott elméjű szegény.

A merénylő a czellában.

Reich Jakab nyugodtan viselkedik cellájában. Az orvosnak elmondta, hogy az egész világ megmérgezte őt és meg akarja mérgezni, hogy nincsen neve, mert a sok méreg kiszivta a vérét s vérevel együtt a vérrokonsága is megszűnt. Nincs tehát más rokona már, csak az Isten.

— Ezért vagyok én — mondta — az Isten fia!

Egyre azt bizonyítgatja, hogy ő nem bolond, hiszen leveleket írogatott ennek is, annak is, rablóknak, tolvajoknak és gyilkosoknak czimezve őket. Azok nem pörölték be, tehát mindenki láthatja, hogy neki igaza van. Mivel a császár sem pörölte be, tehát nem ismerheti el őt sem uralkodónak. De ez kizárólag a császár és az ő magánügye, ezért akart vele beszélni és intett is, hogy a hintaja megálljon. Arra a kérdésre, vajjon jobb szeretne-e hazamenni, azt felelte:

— Jobb szeretek itt, mert a bolondok itt még mindig okosabbak, mint az épeszüek otthon.

De mindjárt hozzátette:

— Ereszszenek ki hiszen én nem vagyok bolond, csak voltam bolond. De aztán az örültségem a lábamon keresztül elszállt. Most Khinába akarok menni, jó üzleteket fogok ott csinálni.

A gondviselés végtelen kegyelme megőrizte jószágos királyunkat attól, hogy egy örült bántalmazza és megmentette a nemzetet egy nagy fájdalomtól, mely ezáltal minden magyar polgár szívét sujtotta volna.

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt csak 40 krajczárért rendelhetik meg a »Független Ujság« előfizetői. A regénykötet ezime: »Kis-Székely pusztulása« a magyar szabadságharcz dicső idejéből. Számos szép képpel. Legezél-szerűbb a 80 fillért postautalványon küldeni: Péterfy Tamás ezimére. (Budapest, IX. Köztelek.)

Jó szó a szőlősgazdákhöz.

Ahol folyó tavasszal a közönséges szőlőmoly tömegesebben rajzott, ott egyik-másik helyen azt tapasztalták, hogy a közönséges szőlőmoly (Cochylis-on) kívül más fajú moly is mutatkozott, még pedig sokkal nagyobb számban, mint az előbbi. E molyról kitűnt, hogy az a vörhenyes szőlőmoly (Eudemis botrana), mely régebben Ausztriában pusztított, ujabban pedig Amerika, Francia- és Bajorország szőlőiben pusztít. Nálunk eddig nem volt miatta panasz, de úgy látszik, hogy a mostani tömeges rajzás után okunk lehet az agodalomra. A közönséges szőlőmoly nál (Cochylis-nál) veszedelmesebb, mert évenként három ivadéka van és tömegesebben is mutatkozik. Felismerése csak lepke-korában lehetséges, mert hernyója és életmódja egészen olyan, mint a közönséges szőlőmolyé. Ez oknál fogva jól teszik a szőlőbirtokosok, hogyha nagyon is szemmel kísérik szőlőjüket és a benne akadó molyokat, hogy nincse ott az új kártevő is. Az ellene való védekezés ugyanolyan, mint a közönséges szőlőmoly ellen, de nagyobb kitartással és több gonddal kell folytatni. A szükséges utmutatással szolgálnak a kerületi szőlészeti felügyelők és a vinczellériskolák; de kapható az erre vonatkozó utmutatás a földmívelésügyi miniszterium borászati osztályában és Rovartani Allomásán (Budapest, II., Oszlop-utca 26.) is

Szabónál.

Kereskedő: Hallja maga Czernási ur! Rövidre szabta a gyerek kabátját, pedig bőven mértem a kelmét. Nem szeretem, ha más is tud lopni.

! A gyors hatású-rapid-szérumok nagy segítségére vannak !

A sertésorbáncz-szérum az orbánczba esett sertéseket azonnal megmenti a veszélyből és megakadályozza a vész tovaterjedését!

A lépfene-szérum a járvány pusztítása ellen rögtöni védelmet nyújt.

Megrendelhető: a Jenner-Pasteur Intézetben Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 20, akár pedig a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Az utolsó évtized merényletei.

A lefolyt évtizedben három államfő esett áldozatul gyilkos merényletnek. *Carnot* a francia köztársaság elnöke, *Umberto* olasz király és *Mac Kinley*, az amerikai Egyesült-Államok elnöke. Ezekhez csatlakozik most *Sándor* király, kiegészíti még ezt a sorozatot feledhetetlen *Erzsébet* királynénk és *Draga* királyné. A gyilkosságok közül a mult heti szerb királygyilkosságot katonai forradalom okozta, míg a többinek anarchisták voltak elkövetői.

Carnot elnököt 1894-ben egy *Caserio* nevű olasz anarchista gyilkolta meg. Egy kérvényt lobogtatva a koczikázó elnök felé s midőn a kocsit megállott, egy hirtelen ugrással tört dőft az elnök testébe. Az elnök néhány óra alatt meghalt. *Umberto* király gyilkosának *Bresci* a neve. 1900. július 30-án egy tornaünnep alkalmából három revolverlövessel terítette le a királyt, ki egy félóra lefolyása alatt kilehelte lelkét. Királyasszonyunk, *Erzsébet* királyné 1898. szeptemberében Territetben *Luccheni* merényletének esett áldozatul. A királyné éppen hajóra akart szállni, midőn a merénylő melléje férközött s egy hegyes ráspolylyal sziven szurta. *Mac Kinley* elnököt 1901. szeptember 6-án gyilkolta meg *Czolyosz* lengyel anarchista Buffalóban. Kézszorítás ürügye alatt az elnök felé ment és zsebkezdőbe csavart revolveréből kétszer rálőtt. Az elnök sebéből kivették ugyan a golyót, de vérmérgezés miatt egy hét múlva meghalt. — A gyilkosok közül *Caseriot* és *Czolyoszt* kivégezték, *Lucchenit* és *Brescit* örök fogságra ítélték. *Bresci* egy évre a gyilkosság után megőrült, sötét, földalatti börtönében.

Vajjon a szerb királyi család lemeszárlását, hogy büntetik?... —

A postatolvaj megkerült.

Hosszas üldözés után mult héten elfogták a postatolvajt. A kézrekerítés úgy történt, hogy *Micsinai* pénteken reggelig az eörsi buzaföldek között lappangott. Hajnalban tovább indult s fél kilencz óra tájban egy dülőuton jászapáti határába ért. A községtől mintegy hat kilométernyire szembe vele három gazda *Sabári* Antal, *József* és *Miklós* közeledett. Mikor már csak vagy tiz lépésnyire voltak tőle, hallotta *Micsinai*, hogy az egyik oda szólt a másik kettőhöz:

— Ni csak, ez itt alighanem *Micsinai*!

Micsinai erre megfordult s futásnak eredt, a három ember utána. Már ugy látszott, hogy elmenekül, de ekkor a leghátul futó *Sabári* a mögöttük távolabb jövő *Holló* Péter, *Balajthi* András és *Nagy* István gazdaembereket kérte, hogy segítsenek elfogni a futó embert, aki nem más, mint *Micsinai*. Erre azok szintén üldözőbe vették, egy mellékuton elébe kerültek. A kezükben villogó kaszák a menekülőt megállásra készítették.

— No, czimbora, — kezdte az egyik — kend az a híres *Micsinai*?

— Nem én vagyok az, szegény vándorló vagyok, ereszszenek utamra.

— Nem addig van az, — mondta *Sabári* Antal. A jobb keze egyik ujjáról hiányzik a körme, kék bluz van rajta, no meg mesztéláb is van, hát jó lesz a község-házára vinni, mert hátha csakugyan ő az a *Micsinai*. Ha pedig nem az, hát majd megmondja a főszolgabíró.

A hat földes gazda közre fogta az elfogott embert és a község-házára kísérte.

Azonnal értesítették a dologról *Cseh* Józsefet, a jázsági első járás főszolgabíráját. A főszolgabíró nyomban kivallatta, s ekkor már nem is tagadta kilétét s bevallotta hogy ő a keresett *Micsinai* s át is adta a nála lévő pénzeket összesen 95,606 korona s negyven fillért, arany és papírpénzben.

Mikor *Cseh* főszolgabíró teljesen megbizonyosodott *Micsinai* személyazonosságáról, sürgönyileg értesítette a budapesti rendőrséget.

Este 6 óra 30 perczkor érkezett a vonat a kőbányai felső állomásra, ahol *Micsinai* s őrizői kocsira ültek, hogy a keleti pályaudvarnál váró nagy néptömeget és a feltűnést elkerülve juthassanak a *Zrinyi-utczai* rendőrségre. Az utczákon a feltűzött szuronyu esendőrökkel a bakon ülő kocsiban fölismerték *Micsinait*. A keleti pályaudvarnál a 6 óra 40 perczkor érkező vonatot mintegy nyolczezer ember várta, teljesen ellepve az érkezési oldalt egész a *Baross-térig*. A nagy esőbe hiába áztak, mert *Bérczy* ügyesen kikerülte őket.

Másnap a még elásott ezüstpénzt és a vasládát is előkerítették *Micsinai* vezetése mellett s így a híres postatolvaj csak 20 koronát lopott, mert a többi pénz megkerült. Ugy a foglyot, mint az iratokat áttették az ügyészséghez. A tárgyalásról annak idején megemlékezünk.

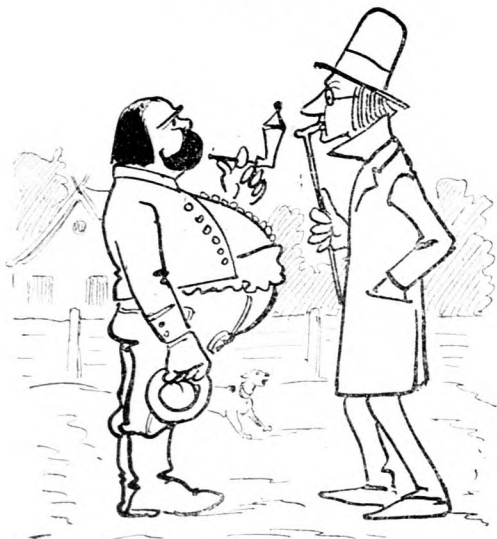
Egész bizalmasan.

— Most már, az esküvőnk után, mindent megvallhatok, édes *Bélám*. Én nem tudok főzni!...

— Az volna a legkevesebb baj, csak volna miből!...

A tudós.

Magyar Józsi. Ha kend olyan magaskalapos tudós, hát mondja meg, hogy melyik a legjobb heti-ap a magyar ember részére.

Tudós. Hát az izé, az izé...

Magyar Józsi. Nem az izé! Hanem a „Független Ujság”. Itt a félév, fizessen elő s attól aztán igazi tudós lesz.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

1903. július hó 1-én új előfizetést nyitunk a FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinek előfizetése június hó 30-án lejár, azt kérjük, szíveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt használni, melyet a június hó végéig előfizetett olvasóinknak a hét folyamán külön levélben fogunk megküldeni.

Előfizetési ár: _____

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
 == negyedévre 1 korona 50 fillér. ==

A „Független Ujság” eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programunk „a magyar nemzeti politika előléte, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése”. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „Független Ujság” kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnköt arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság”-ot tehetőségéhez képest terjeszteni.

Hazafiúi tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG”
 szerkesztősége és kiadóhivatala
 Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Egy kis feledékenység. Egy öreg ember állt a járásbiróság előtt. Olyan szemérmatosan sütötte le a szemét, mint a ki vizet sem tud zavarni. Nagyon megtetszett neki egy pörge kalap. Nem is tudta magát türtöztetni s így szólott a pörge kalaphoz:

— Ha nem jössz — viszlek.

A vallatás közben szokás szerint megkérdezték:

— Volt-e már büntetve?

— É—én?

Olyan hangon mondta ezt az öreg, mintha sértettek volna a kérdéssel,

— Na, volt-e?

— Soha, soha!

— Ne hazudozzék, mert mindjárt utána nézek a lajstromban.

Az öreg nagyot nyelt.

— Hát nem tagadom, egyszer be voltam zárva két napra. — De akkor is ártatlanul.

— Hát még? Na! Mindjárt utána nézek, akkor pedig jaj lesz, öreg!

— Jó! jó! Hát hadd gondolkozzam. Most ötlök az eszembe, hogy még egyszer voltam odabenn. Alighanem hat hétig. De aztán megjavultam.

Elővettek ijesztéskép egy nagy lajstromot.

— Na, mindjárt megnézem — volt-e még több is, öreg? Ha hazudott a törvény előtt, baj lesz.

— Igen ám — Illaván is voltam hét esztendeig — most jut eszembe.

Kormos Adolfot elítélték. A legfelsőbb fegyelmi bíróság a Kormos-ügy tárgyalását mult héten befejezte. Az ítéletet Csáky Albin gróf elnök hirdette ki s így hangzik:

Ő Felsége a király nevében!

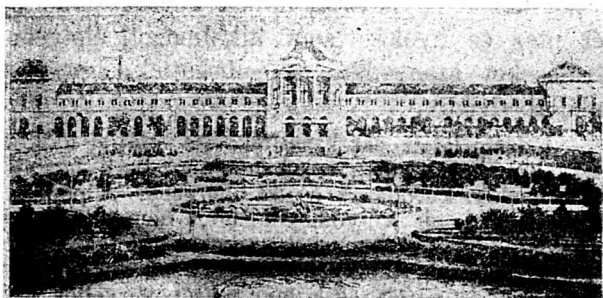
Kormos Adolf ideiglenesen nyugalmazott kir. kuriai bíró az 1871. évi VIII. t.-cz. 20. §-ának a) és b) pontjaiba ütköző véttségben vétkesnek mondatik ki s ezért az 1871. évi VIII. t.-cz. 22. §. d) pontja értelmében hivatalvesztésre ítéltetik s a felmerült költségek viselésében elmarasztaltatik. Ezen ítélet indokai a felolvasott ügyiratok és általában az összes bebizonyított tények, melyek igazolják, hogy Kormos Adolf nemesak feltűnően törvénybe ütközően, hanem a bírói tekintélyt és méltóságot is ismételtelen és mélyen sértő módon viselkedett.

Kormost az ítélet nagyon lesújtotta.

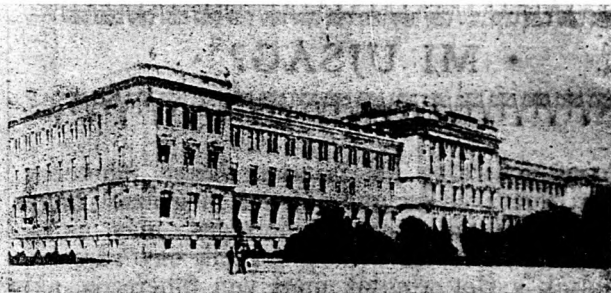
A sehonnai. Eimer Ferencz a váczai szövőgyár munkafelügyelője, jóllehet magyar kenyéren hizott meg, féktelenül gyűlöli magyarokat. Más ország fiai, például a horvátok vagy románok az első vakkantására úgy röpitének ki az ilyen sehonnait, ha nemzetüket becsmérelné, hogy holta napjáig arról koldulna. Nálunk azonban megesett, hogy a munkafelügyelő Váczott egy nagyobb társaságban így fakadt ki.

— Minden magyar gazember!

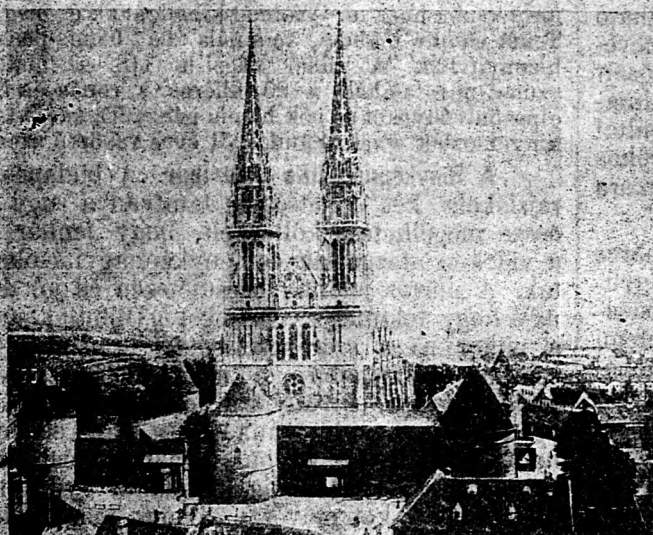
Mondott még egyebet is, czudarabbat is. A hallgatósága pedig és ez megint nevezetes, fölháborodásában nem Eimer urat röpitette odébb, hanem maga távozott, békén hagyva a gyalázkodó embert. Igaz, hogy egyszerű emberek voltak, kisebb sorban, mint a mekkora Eimer urnak ebben az országban jutott. A megbánott emberek elmentek, de zsebre

A magyar királyi állam-és utcai hivatalok.

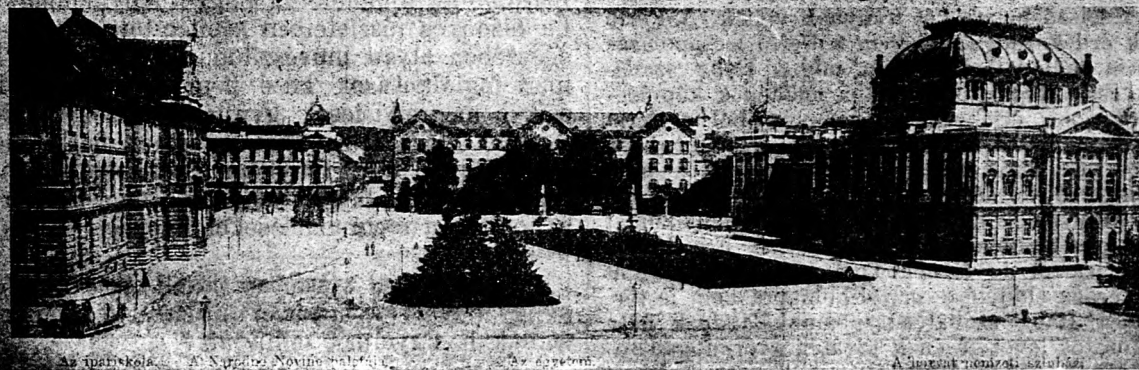
A jogszabályok.

A Szent Erzsébet-templom.

Jellacic-szobra.

Az igazságszolgáltatás. A Nemzeti Közvetítő Tanács. A Nemzeti Közvetítő Tanács. A Nemzeti Közvetítő Tanács.

Zágrábi képek.

mégse vágják a sérelmet. Följelentették a magyar kenyéren élő magyarfalót a pestvidéki járásbírósnál, amely Eimert közszemérem ellen való vétség miatt csekély pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt fölebbezett, így került az ügy a pestvidéki törvényszékhez, mint fölebbviteli bírósághoz. A törvényszék nem fogadta a járásbíró minősítését, kimondotta, hogy ebben az esetben nem közszemérem ellen való vétség, hanem *rágalmazás és becsületsértés* történt. Ezt a cselekményt azonban csak akkor lehet büntetni, ha magánpanaszos lép föl a sértő ellen. Nem kellett soká várakozni. Fölemelkedett *Horváth János dr. kir. alügyész* és így szólt:

— A vádlott azt mondta, hogy *minden magyar gazember*. Én, mint magyar ember, ezennel vádat emelek ellene rágalmazásért és becsületsértésért!

— A törvényszék erre *Eimer Ferenc*et bűnös-

nek mondotta ki és *hatszáz korona* bírság megfizetésére ítélte.

Kár, hogy még száz botot nem lehet rászózni az ilyen magyarfalóra.

Türelmes vendég.

Vendég: Már egy órája várok a bifsztikemre!

Pinczér: Uraságod igazán dicséretes türelmet tanusított... Mások már az első félóra után dühöngtek.

Politika.

A.: Hiába, magyar emberek csak egyben vannak egy gondolaton.

B.: Miben?

A.: Amikor kártyáznak... Mindegyiknek az az egy a gondolata, hogy nyerni akar.

• MI UJSÁG? •

József főherceg Kolozsváron. József főherceg kolozsvári tartózkodása győzött meg arról, hogy egy kis jóakarattal minden lehetséges, még az is, hogy, bárha főhercegi vendég érkezik egy városba, ne játszsák a Gotterhaltét, mert van főherceg, aki elengedi ezt a kedveskedést. Egész ott időzése alatt egyetlen egyszer sem hangzottak fel a Gotterhalte hangjai. És mindez a főherceg akaratának tudható be, aki ismerve a magyar közönségnek az ugynevezett néphimnusz iránti ellenszenvét — mellőzött minden hivatalos fogadtatást és más ilyen alkalmatlóságnál szokásos ceremóniát. A főherceg által adott diszében a zenét néhai Rudolf trónörökös kedvelt cigánybandája, Pongrácz Lajos zenekara szolgáltatta.

Gábor Áron-émlékünnepély. A szabadságharc egyik legkiválóbb vezére, Gábor Áron székely ágyúhős sírjánál július hó 2-án emlékünnepélyt rendeznek. Mint értesülünk, a kolozsvári székely egyetemi hallgatók szintén részt vesznek a hazafias ünnepélyen s háromtagú küldöttség útján koszorút helyeznek a sírra. A szépszentgyörgyi Székely-Társaság, a környékbeli ref. lelkészek s a 48—49-es honvédek szintén testületileg jelennek meg a szép ünnepélyen.

A Fertő lecsapolása. A földmívelési miniszteriumban a földmívelési miniszter elnöklésével f. hó 10-én értekezlet volt a Fertő lecsapolása, a Fertő területének szabályozása, a Rába szabályozása és a környék belvizeinek levezetése tárgyában. A felszólalások két irányúak voltak. A Fertő környékének érdekeltége általában a Fertő lecsapolásának halasztása mellett foglalt állást, míg a Rába szabályozó ármentesítő társulat és a Rába mentének képviselői a földek jobb értékesítése szempontjából a Fertő lecsapolását sürgették. A földmívelési miniszter meghallgatott minden véleményt s megköszönve az értekezletnek a napirenden lévő kérdés iránt tanúsított érdeklődését, kijelentette, hogy a fölvetett eszmék egész komplexumát gondos és alapos tanulmány tárgyává teszi. Egyelőre a Fertő lecsapolásának ügyét nem tartja aktuálisnak, amint hogy ilyen kérdés eldöntése márol-holnapra nem is történhetik, de a Rába szabályozási munkálatainak és a belvizek fokozatos levezetésének további gyors foganatosítása a környék egész lakosságának fontos érdekeit szolgálja s ezt továbbra is állandóan szem előtt tartja.

Cizmadia Sándor és a rendőrség. Cizmadia Sándor, a népies és munkás költőt még 1898-ban kiutasították Budapestről. Először szülővárosában Orosházán telepedett le, később Kispesten lakott. Két évvel ezelőtt a kiutasító végzés visszavonását kérte. A főkapitány azonban nem vonta vissza a kiutasítást, hanem egyelőre egy évre felfüggesztette. Cizmadia ezután a fővárosba jött s belmunkása lett a Népszavának. Tavaly a főkapitány egy évre meghosszabbította a tartózkodási engedélyt, amelynek érvénye minap szűnt meg. Cizmadia, aki időközben költeményeivel nagy feltűnést keltett, ismételtén kérte a kitiltás végleges visszavonását s a főkapitány most már eleget is tett ennek: visszavonta a kiutasítást.

Nagy vasuti szerencsétlenség Spanyolországban. Madridból nagy vasuti szerencsétlenség híre érkezik. E szerint Madrid és Irun között pénteken két vonat

összeütközött egymással, minek következtében tizenkét utas és nyolcz vasuti alkalmazott életveszélyes sérüléseket szenvedett. A sebesültek egy része a halállal vívódik.

Letartóztatott pénzhamisítók. Az utóbbi időkben az Angyalföldön feltűnően sok hamis pénz kerül forgalomba. Ötkoronások, koronások és 20 filléresek. A pénzhamisítókat nehéz volt kinyomozni, mert nem maguk hozták forgalomba a pénzt, hanem gyerekeket küldtek a boltokba a hamis pénzzel. Azonban az egyik pénzhamisító rajta-vesztett. A rendőrök, akik már régóta figyelték a pénzhamisítókat, ugyanis Szőke Mátyas lakatossegédet akkor csípték nyakon, mikor egy fiuval hamis pénzt akart forgalomba hozatni. Azonnal kihallgatták és megmotozták. Tettét eleinte tagadta, de a nála talált hamis pénzek ellene bizonyítottak. A külső Váczi-ut 118. sz. alatti lakásán azután megtalálták a 20 filléres, koronás és 5 koronás gipszöntvényeket és sok hamis pénzt. Társát is hamarosan kinyomozták Fuchs Sándor 31 éves vasöntő személyében.

A fényképnagyítás nem ipar. A budapesti mintarajziskola két tehetséges tanítványa úgy szerezte össze megélhetése költségeit, hogy január havában a vidéken utazgattak és fényképnagyításokat csináltak. A művészjelöltek becsületesen és jól dolgoztak, úgy hogy tekintélyes összeget gyűjtöttek már össze, a mikor az a szerencsétlenség érte őket, hogy a somkúti főszolgabíró a megrendelések gyűjtéséről szóló törvényre hivatkozva, eltiltotta a két festőnövendéket a további munkától és mint elsőfoku iparhatóság száz-száz korona pénzbüntetést szabott ki rájuk azért, mert addig jogtalanul gyűjtöttek megrendelést. A két művésznövendék megföllebbezte az ítéletet és az iparkamarát kérte föl szakértőnek, a melynek véleménye alapján a szatmári másodfoku iparhatóság kimondotta, hogy a fényképnagyítás még ha bizonyos részleteiben gépileg történik is, de teljes egészében olyan művészibmunkát követel, hogy az ipari foglalkozások közé nem sorozható s így nem esik a megrendelések gyűjtéséről szóló törvény alá. A mint tehát könyvekre gyűjthet bárki megrendelést, éppen úgy fényképnagyításokat is vállalhat bárki a nélkül, hogy állandóan azon a helyen laknék, a honnan a megrendeléseket kapja.

Lapunk mai számában közölt *Fehér Miklós és Tsa* gépgyár-részvénytársaság hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

Jencs Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorokunk felhívni.

JENCSE-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitérít, erősíti; meggátolja a lábak merev bénulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bármintve küldi:

JENCSE VILMOS gyógyszerész

Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.

Főraktár:

Dr. Egger, Nádor gyógyszerertárában

Budapest, VI., Váci-körút 17.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Luczernások élettartama.

Hallja az ember néha, hogy husz esztendő luczernások még mindig kielégítő termést adnak. Ezen adatok legfeljebb ott lehetnek igazak, hol meg van a luczernatermesztésnek minden kelléke: mély, száraz és gazdag talaj. Általában meg lehet az ember elégedve, ha a luczernása 6—12 évig kielégítő hasznot adott. Hiányozzék azonban egyike a fentemlített tényezőknél, akkor luczernás ennyi ideig sem tart ki, vagy olyan kiesiny lesz a hozam, mely mellett a luczernatermesztés nem igen fizeti ki magát.

A luczernának talaj és éghajlat iránti igényei igen nagyok ott, ha annak természetes életfeltételei nincsenek meg, termesztése sem erőszakolható. Maga az a tény, hogy a luczernatermesztés csak oly helyen fizeti ki magát, melynek közép nyári hőmérséklete 18—20° C., tehát olyan, minőt a szőlő követel, szűkebb határok közé szorítja a termesztést, ámbár a hőmérsékettől való eltérés inkább a terméseredmény mennyiségére van hátrányos befolyással, mint a luczernások élettartamára. Ez utóbbira főleg a talaj alakzata és összetétele van befolyással. Ha a talaj nem száraz és nem bír a kellő mélységgel, rajta a luczernatermesztés sikerrel nem üzhető. Magasabb televénytartalom sem látszik előnyösnek, tapasztalati tény ugyanis, hogy televényes talajon csak nehezen, vagy egyáltalán nem tenyészik a luczerna.

Sokkal nagyobb mértékben mint a tulsok televénytartalom, befolyása van a talaj mésztartalma a luczernás élettartamára. Ha ugyanis a luczerna hamuját tekintjük, a 7.5%-nyi hamu, körülbelül 30% mész, ennél fogva a luczerna fejlődéséhez igen nagy mennyiségű meszet igényel s az évenként learatott luczernával nagyon sok meszet veszünk el a talajtól. Ha tehát talaj már eredetileg nem birt igen nagy mésztartalommal, vagy ha ezen hiányt nem pótoljuk mesterségesen, gyorsan beáll a kimerülés és ennek következtében a luczerna kiveszése.

Előfordul az az eset is, hogy daczára annak, hogy a luczerna életfeltételei mind meg vannak, az mégis elpusztul. Ennek oka az időjárás mostohaságában keresendő, ha télen sok a hó, a luczerna alatta megfulad, ellenkező esetben meg kifagy.

Ha azt akarjuk, hogy luczernásunk hosszú ideig jól termő legyen, minden második, vagy harmadik évben szuperfoszfátgipszszel vagy esetleg közönséges gipszszel kell azt megrágyáznunk, olyan módon, hogy kat. holdanként 5—6 mm. szóratik rá igen kora tavasszal, legcélszerűbben még a hóolvasás előtt.

A kettős-termesztésről.

Mint minden termesztésnek, úgy a mezőgazdasági termesztésnek is egyik legfontosabb feladata az, hogy mentül nagyobb és mentül biztosabb jövedelmet szolgáltatasson; de éppen, mivel talán semmi más termesztési ág sincs annyira kitéve a természeti erők behatásainak, talán egy sem olyan bizonytalan, mint ez. A termesztés biztonságának egyik legmeg-

felelőbb támasza az, hogy termesztésünk mentül változatosabb legyen; mert mentül több kulturnövényre van az alapítva, annál sikeresebb is lesz. A termesztési formák, azaz a vetésforgók berendezésénél mindenek felett a különböző növények igényeihez való alkalmazkodás az elsőrendű követelmény ugyan, azaz, hogy egyes kulturnövényeink olyan sorrendben kövessék egymást, a mint azt a legokoszerűbb talajgazdaság megköveteli, de azért ezen rendszertől való eltérés korántsem lehetetlen, sőt nem is káros azon esetben, ha az a talaj termőképessége, illetve tápanyagtartalma és trágyázása szerint igazodik. A föld az ő termőképességével és tápanyagtartalmával tőkénket képezi, melynek egy évi kamatja annak termése, tehát mentül jobban kihasználjuk az az okszerű gazdálkodás korlátain belül, annál jobban kamatozik is az. A szántóföldi termesztés jövedelmének fokozására éppen ezért igen ajánlatos a kettős-termesztés, melynek alkalmazásával egy és ugyanazon területről évente két mivelhető növénytermesztést vesszük le. Pl. árpa lóherével vagy valamely más kalászos növényvel, rozs szeradellával közbevetve, zab után biborhere, korai székely tengeri után őszi borsó, mely korai takarmányt képez, utána csalamádé, köles vagy mohar vethető, ugyszintén gabonaneműek között is a murepára sikerrel termesztethető s még számos kombinálható össze a helyi viszonyok és a növények kívánalmai szerint.

Fenti példák elsorolása után még csak annyit akarok megjegyezni, hogy igaz ugyan, hogy a talaj termőképessége, illetve annak tápanyagtartalma kétszeresen vétetik igénybe, de ha tekintetbe vesszük a kettős-termesztés jövedelmező voltát s számítást teszünk, hogy ezen évi terméstöbblet arányában a föld tápanyagtartalmának visszapótlása is keresztül vitessék, részint istállótrágyázás, részint a műtrágyaféleségek helyes és rendszeres alkalmazása által, akkor korántsem kell tartanunk talajaink kimerülésétől. Talajzsaroló gazdálkodásnak pedig az olyan gazdálkodást nem lehet nevezni, ahol a talaj termőképességének épségben tartásáról fenti módon gondoskodva van.

A megdülés okairól.

Tudvalevő dolog az, hogy a magyar buzaféleségek egyik leggyakoribb hibája a megdülés, mely különösen nagyobb légáramlással bíró vidékeknek valóságos csapása. A külföldi, különösen a nyugati buzaféleségek ezen veszélynek már nincsenek kitéve annyira, mivel száruk vastagabb. A megdülés elleni védekezésnek mindig a szalma, illetve a gabonaszár vastagodásának elősegítését kell czéloznia, mert ámbár a vastagabb szárral bíró buzaféleségek sem mentek egészen a megdüléstől, de mégis ezekben korántsem tehet az akkora kárt, s ha csak erős eső vagy vihar verte le az ilyen gabonát, akkor az gyakran, sőt lehet mondani, hogy majdnem mindig fel fog állani. Mindenekelőtt a megdülés okaival kell tisztában tenni, mielőtt az elért védekezésre gondolunk, mert habár az ok a szár gyenge volta és vékonysága, az azt elősegítő körülmények különfélék és igen eltérő egymástól.

A megdülés igen gyakran a talaj tulságos nitrogéntartalmától ered, a mi a szárt alkotó sejteket duzzadtakká, vékony faluakká neveli, tulságos bujává teszi a vetést, s a kellő világosság hiánya folytán

elgyengülnek, elnyurgulnak. A vetés tulságos sűrűsége szintén ezt eredményezi. A gabona esős években jobban megdül, mivel bujábban fejlődik s szárának sejtszövetei lazábbak lesznek s nem képesek ellenállani a szélnek viharnak; de sokszor maguktól is megdülnek. Mélyen gyökerező elővetemények szintén elősegítik a megdülést, mert az altalaj a sok gyökérmaradvány folytán lazábbá válik s nem szolgáltat a gabonának olyan biztos álláshelyet, mint a milyenre annak szüksége van. Ezek a leggyakoribb okai, illetve előidézői a megdülésnek s ezeket szem előtt tartva, könnyen védekezhetünk azok ellen.

Minden gazda ez irányu törekvésének oda kellene irányítani, hogy buzája mentül vastagabb, illetve mentül szilárdabb szárrészlettel bírjon, a mit a legokoszerűbb tenyészkiválasztással érhet el. Sok munkába és sok fáradságba kerül, de feltétlenül kifizeti magát. Ezenfelül fent elősorolt, a megdülést előidéző körülmények meggátolásával is sikeresen védekezhetünk ellene. Az istállótrágyának közvetlenül a buza alá való alkalmazása mellőzendő és mindig előveteménye részesüljön benne. Ellenben a foszforsavtrágyáknak s így különösen a superfoszfátnak alkalmazása nemcsak czélszerű, hanem felette kívánatos is, mert a foszforsav a megdülést többékevésbé megakadályozza, amennyiben a nitrogén káros hatását esökkenti s a gabonaszárat alkotó sejteket szilárd faluakká neveli.

FENYŐVÁRY IBOLYKA.

Eredeti székely regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

(25)

— Legközelebb Anist fogod ide vezetni öregem, hogy megkapja illő jutalmát.

— Nagy a hó, nehéz az utazás...

— Nem azért mondtam, mintha rögtön akarnám édes öregem, hanem hogy a jövő látogatásodkor magaddal hozd.

— Értem, értem. Tehát miként eddig, menjek, járjak tovább. Keressek valakit...

— A kit szerettünk, a kit szeretünk...

— Oh szent atyám! miért nem tudok róla lemondani?

— Régi dolog ez öregem. Régi, mely mindig új leszen.

— Hiszen fiam volt!... Oh fiam!

— Nekem mindenem!... — És könnyekre fakadt a kastély urnöje. Ugyan ki hitte volna az elzárkozott szentről, hogy könnyezni is tudjon valakiért?...

Julesa nagyon soká tért vissza. Kiadta a parancsot. Talán már el is készült az estebéd, mert jól oda maradt készakarva, hogy azalatt urnöje kibeszélhesse magát a kedves öreggel.

Ó jól ismerte a viszonyt, mely összefüze Están bāt urnöjével, s nem akarta oly gyorsan megzavarni, hadd beszéljenek a boldogságról, a melyet nem fognak elérni soha.

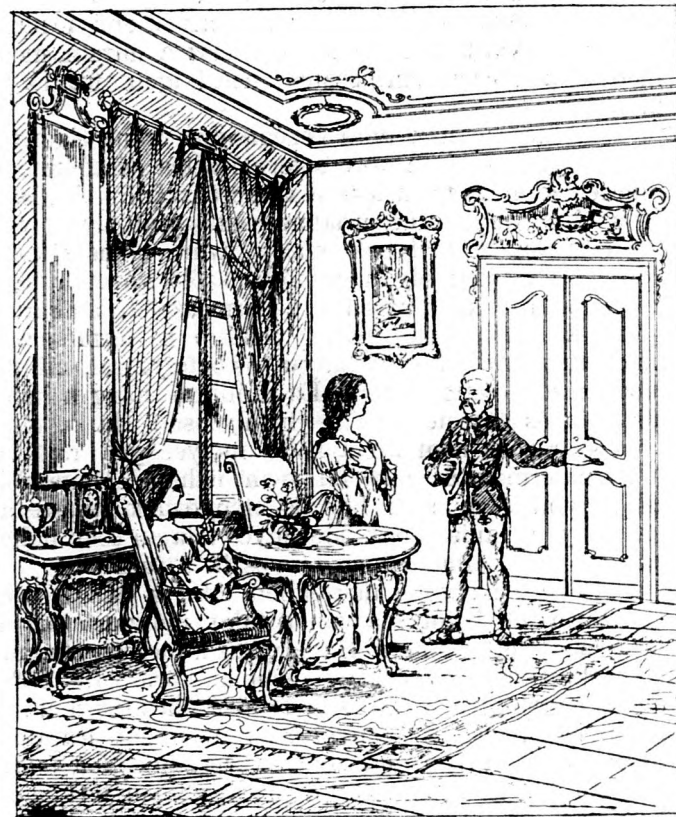
Estánbának nevelt fia, Székely Béla volt a Margit öméltósága eszmény képe ez előtt tizenhat évvel. Egyszerű falusi jegyző. Oh, a szerelmesek vakok! Igen hosszú lenne elmesélni a történetet, mely szakadással végződött. Az egyszerű férfi örülésig szerette, de ennél is jobban ragaszkodott hazájához. Oda rohant a

szabadság rózsakoszoruját gyarapítani egy szivéből nőtt vérvirággal, s eltűnt — nyomtalanul...

Atyja, — az öreg Estánbá, tizenhat éve jár, bolyong szüntelen, keresve fiát, a hol elveszíté utoljára a nyomot. Halála nem bizonyos, életéről semmi jelt nem adott azóta. És ők remélnek!...

Oh remény! te isteni szikrája a fájó kobelnek, melynek gyöngé világánál összekössük a mát — a holnappal!

Az atya? — tizenhat éve járkal porban, sárban, esőben, fagyban szüntelen. Keresi gyermekét, hogy boldoggá tegye, hogy láthassa, mint boldogot legalább egy pillanatra, ha tovább nem lehet!...

„Itt vagyunk!” — szölt Están bá Székky Margithoz.

Lefolyt az estebéd anélkül, hogy valami figyelemre méltó történt volna. Ibolyka bele talált helyzetébe, s csupán nevelő-anyakjának idehozását óhajtotta. Székky Margit az öregre nézett.

— Nem megy az olyan könnyen drága kisaszszony! Nagy a hó, nincs ut sehoh. De jól tudja kegyed, hogy mennyi baj és viszontagsággal küzködtünk idáig.

— Igaz.

— Mi lehet most az öreg Hargitán? a hol át kell mászni, ha Udvarhely felől jövünk.

— De talán később...

— Ugy hat hét múlva megérkezünk az olvadáskor szerencsésen.

— És az édes mamám sirjához?

— Holnap foglak elvezetni, ha Estánbá segítségemre itt marad.

— Hogy helnapra itt maradjak?

— Igen édes öregem!

— Ez még nem történt velem.

— De látod édes öregem, most az egyszer meg kell tenned érettem. Tudja az ég, vágyom és mégis remegek újra látni a fenyővári kastélyt. Ugy-e elki-

sérsz édes öregem? Tizenöt év kinos szenvedései kötik oda életemet. Szomorú emlékhely ez. Vágyom és remegek, félek és sovárgom újra bejárhatni a helyeket, hol reményeim fonala szétfoslott örökre. Están bácsi! Están bácsi!...

— Tudom! tudom! de enyhítse fájdalmait az a tudat, hogy van még egy valaki a világon, a ki osztozik fájdalmában, egyenlően hullatja könnyeit, nem kevesebbet veszített kegyednél! — és az én vagyok.

— Ugy-e elkisérsz holnap öregem? Itt fogsz lepihenni az előszobába, aztán holnap elhagyhatod Székvárát.

— Megteszem.

Rövid válasz volt, de elég arra, hogy megnyugodjon Margit. Estánbá másnap velük ment át Fenyővárra. (Folyt. köv.)

Képeinkhez.

Zágrábi képek. Bemutatjuk olvasóinknak a horvát zavargások főfőszékét Zágrábot, a horvát fővárost. Bár a tüntetés és a magyarok ellen irányuló lázítás az egész horvát tartományban foly, mégis a horvát főváros viszi ebben a vezetőszerpet.

Az Ottomán bank a robbanás után. A macedon lázadás az egész Macedoniában terjed. Irtuk volt a Salonikiben lefolyt eseményekről, ahol csakugyan robbantottak a bombák és dinamitok. A legnagyobb veszély az Ottomán bank épületét érte, mely romba dült. A macedon lázadás a török uralom ellen irányul és elfojtani a nép elégtelenségéből eredő mozgalmat igen nehéz, mert ha itt elfojtják távolabb vidéken üt ki.

Az Ottomán bank a robbanás után.

Betűrejtvény.

Uj $\frac{401}{má}$ y

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1903. július hó 5.

A „Független Ujság“ 23. számában közölt talány megfejtése

»Háromszor iszik a magyar.«

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Stokker Veronika, Horog Klári, Pestality Teréz Bede Piroška, Kövály Jánosné, Molnár Áronné, László Endre, Fekete Antal, Barna István, Tunyogi Gyula, Veres János, Molnár Áron, Nagy János, Czeleny Gyula, Barta Péter, Dobos András.

A sorshuzásnál Veres János (Begenye) neve jött ki elsőnek kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt „Urak és parasztok“ című regénykötetet küldöttük meg.

A „Független Ujság“ 22. számában közölt talányt utólagosan beküldötték: Szabó Mariska, Molnár Áronné, Molnár Áron.

Sebes János urnak. Forduljon ügyvédhez, mert látatlanban és a helyzet teljes ismerete nélkül jobb tanácsot nem adhatunk. — **Barta Vendel** urnak. Nem tudjuk. — **Joó István** urnak. Kérjen a szövetkezet létesítésére írott füzetekből a „Hangya“ központi fogyasztási szövetkezettől egypárt. (Budapest, Baross-utca.) — **Polgári kaszinó.** A nyúlósodott bort tessék hektoliterenként egy deka tiszta csersavnak borban készült oldatával elegyíteni, aztán kádba eresztetni, tiszta vesszőseprűvel alaposan megpaskolni, hogy levegővel bőven érintkezzen, utána jól megkénevezett hordóba önteni és hektónként 1 deka zselatin oldatával megderíteni. — **Kaszás József** urnak. Zabszalmát lehet ugyan a lóhere közé keverni, de annak semmi célja sincs, feltéve, hogy a lóhere jól takarul be. A nem eléggé száraz lóherét helyenkint azért rétegezik szalmával, hogy a tulságos felmelegedésnek elejét vegyék. — **Renner Győző** urnak. A bükkönyt minél hamarabb le kell kaszálni, nehogy a vadrepezenek legkorábban keletkezett beczői magot hullassanak. A bükköny betakarítása után a tarlót sekélyen meg kell szántani és lehengerezni, hogy a talajban levő vadrepezemag kikeljen, mely a keverő szántással aláforgatandó. — **Sorsjegyekről** legközelebb írunk.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piacon árak.

Budapest, 1903. június 20-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) **Buza** 08:20—08:80
K. Ross 6:20 K-tól 6:25 K-ig. **Árpa** 12:20 K-tól 12:30 K-ig, jobb minőségű 12:40 K-tól 12:60 K-ig. **Zab** 12:40 K. **Tengeri** 7:80 K.
Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K26:80	26:20	25:30	24:60	24:00	23:50	22:40	20:80	13:00	

Takarmányvásár. Réti széna 540—640 fillér, mubar 580—620 fillér, zsupszalma 210—230 fillér, alomszalma 260—290 fillér.
Juhvásár. Belföldi hizlalt ürü 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 128—140 fillér, 260—280 kg.-os 124—128 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 122—124 fillér, szerb 118—120 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hízott magyar ökör jobb minőségű 70—74—, középminőségű 62—69—, alárendelt minőségű magyar ökör 52—60—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—66—00, magyar tehén középminőségű 48—52—00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—50—00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—68—, kivitel —, középminőségű 34—40—, szerbiai bika 46—68—, szerbiai bivaly 30—52—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszulyban élő borjú 80—108 K.

Budapesti központi vásárocsarnok árai

Baromfivásár. Tyúk páronként 2 40—3 80 K, csirke 1 60—1 80 K, káppan hízott 3 50 K—8 10 K, Rucza 2 80—4 80 K, Lud sovány 4—8 K, Pulyka sovány 5 40—6 00 K.

Tojás alföldi 68—70 K, erdélyi 66—68 K, ládánként. Tea tojás 100 drb 8 40—9 80 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 00—2 20, tejföl 64—76 fillér literenként, főzésvaj 1 60—1 80 K, tehénturó 20—32 fillér kg-ként

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 16 00—18 00 Petrezselyem 100 kötés 00—0 00, 1 q 14—18—, zeller 100 drb 1 00—1 60, karalábé 1 40—2 00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6 00 q 6 00—20 60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb. 1 60—2 00, fehérrépa, fejeskáposzta 30 00—32 00—, kelkáposzta 100 drb 4 00—8 00, vöröskáposzta 00—00—, fejesaláta 5 00—1 60, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsa 1 q 50 00—1 80, sárga 5 80—5 60

Buzakorpa tnom 9 00 K, durva 9 40 K.

Egyéb magvak: mák 25—31 K 1 q., bab fehér nagyszemű 18—42 K, aprószemű 24—36 K, tarka 20—22 00 K, lenese 28—48, borsó héjas 28—38 K, lóhere 46—58 K, luczerna 64—76 K, baltaczim 26 00—28 50 K.

Sürgőnyezim: Consum. Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és fűszeléküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindenféle kérdésben figyelve, irányítók szíveskednek nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mind a fő élelmiszerek bizalmas értékesítését elvégzi. Az árakra előzetes is folyósít.
Sertésvásárral osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvégzi a hízott sertések bizalmas értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforos műtrágya az összes kalászosok és káposok alá, valamint a rétekre. Hatása éppen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitűnő műtrágyát egy összfoszforsav, mint citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelkiismeretesen szállítja.

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Teréz-körút 3.

a Thomas-salakgyára, Berlin W. vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

Óvakodjunk a ham sítá-
soktól és csakis csillag-
védjeggyel ellátott
zsákokat vegyünk át.

Minden zsák ólom-
zárral és tartalom-
jelzéssel van ellátva.

52,604

Hizósértés-eladás.

A mezőhegyesi m. kir. állami méneshirtok belső mezőhegyesi gazdasági kerületében elhelyezett

429 darab hízott süldő-ártány

eladása czéljából

1903. évi július hó 8-án délelőtt 10 órakor

a mezőhegyesi m. kir. méneshirtok-igazgatóság hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és az ajánlott ár 50%-ot tevő bántópenzzel felszerelt ajánlatok az említett határidőig a méneshirtok igazgatóságánál Mezőhegyesen nyújtandók be, hol a részletes eladási feltételek is megtudhatók.

Budapest, 1903. évi június hó 11-én.

M. kir. földmívelésügyi minister.

Kühne E. — hazánk legrégebb — Mosonban

gazdasági gépgyárában

elismert gondos kivitelben kaphatók: **czukorrépa-, kukoricza- és burgonya-míveléshez legalkalmasabb és legújabb szerkezetű kézi, egy- és többsoros fogatos kapálóeszközök és töltőgépek.**

Alapított 1856-ban.

Alapított 1856-ban.

Lógereblyék különféle szerkezetben. **Fűkaszálo- és aratógépek** lényegesen leszállított árban. Bevált hírneves „**Mosoni Drill**” tolokerekes sorvetőgépek.

Kézi- és járgányos cséplőgépek, különféle szerkezetű **egy- és többvasu ekék, szántó- és rétboronák**, min-

dennemű talajmívelő eszközök **dus választékban.**

FÖRÁKTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 75a.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
 szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
 konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
 „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
 szecs kavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók,
 őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
 ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek idei első sorozata f. é. július hó 8, 9 és
 10-én tartatatik meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
 a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
 elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. s Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

• Gőzcséplőgépek •

egy magyar állami 8 HP, egy Shuttleworth, egy Nicholson,
 öt magyar állami 6 HP, egy Robey-Shuttleworth, két első
 magyar 4 HP, egy Shuttleworth-első magyar gazdasági
 3 és 1/2 HP egy Hofherr és Schrantz 2 1/2 HP gőzcséplőkészlet,
 öt szalmakazalozó, mind gyárilag a legkiogástalanabbul kijá-
 vítva olcsó ár és kedvező fizetési feltételek mellett eladásra
 ajánlatnak **SZÜCS ÖDÖN** által **Baján**.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest, Üllői-ut 25. szám.

A Sohr „Szent-Antal” kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal” kaszát tud előtérteni.
 200 koronát fizet annak, a ki ezenkaszákból 100 közül 5 rosszat tud előtérteni.

Megrendelési cím: **SOHR JÓZSEF, Somogy-Szill.**

A „Szent-Antal” jegyű kasza jó híre bejárta a világot és a múlt évi londoni kiállításon is nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert. A „Szent-Antal” kaszával csak akkor valódi, ha fokán az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat és fenti czégtől lesz beszerezve.

„SZENT-ANTAL”
 ezüst-acél borotva 3 évi jótállással 1 frt 50 kr.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson felül kielégíti a „Szent-Antal” kasza. Ezen kasza közkedvel ségnek egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal” jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal” kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelő új kaszára kieserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

A „Szent-Antal” kasza árai:

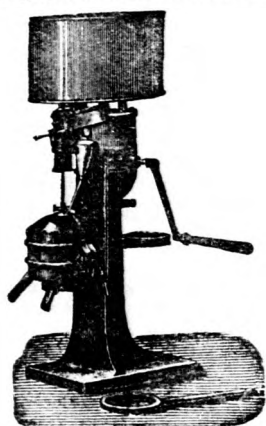
65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
90 kr.	95 kr.	1-05 frt.	1-10 frt.	1-15 frt.	1-20 frt.	1-25 frt.	1-30 frt.

5 darab megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab megrendelésénél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszák a legmegfelelőbb a „Szent-Antal” kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal” ezüst-acél kapáló-készülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

Fontos újdonság! Szabadalmazott **kaszaborító karika** kulcsal együtt 20 kr.

„Szent Antal” gyémánt acél borotva 5 évi jótállással 1 forint 50 krajczár.

V V A POZSONYI II. MEZOGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON V V
DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“
 név alatt kerül ezentúl for-
 galomba a „MÉLOTTE“
 rendszerű jelenleg legjobb és
 legolcsóbb

**tej-
 főlőzőgép**

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb főlőzés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

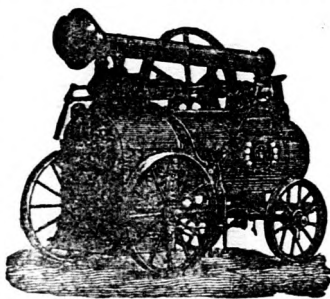
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenemű tejjgazdasági
 gépek.

A magyar kir. állam-
 vasutak gépgyára gazd.
 gépeinek eladása.

Használt és jól javított
 gőzcseplőkészletek.
 Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
 mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége

Alakult 1900.

erkölessi támogatásával

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.30 kor.

Összesen . . . 1.858.520.30 kor.

90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az

ember életére különféle módokat szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek

és az 1901. évi fizetfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva

volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők köz-

vetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban kész-

séggel szolgál **az igazgatóság.**

Alfa-Separator

Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHAZY-UTCZA 8—10.

Tejjgazdasági gépgyár

Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint 500 első
 díjat nyertek. — Évi gyártás
 körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükséges

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
 typia, fametszet stb. után. Térképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithografailag leg-
 szebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta

káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli
 tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert künő minő-
 ségben szállít a

**„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
 részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.